

Energinet
Tonne Kjærsvvej 65
7000 Fredericia

J.nr. 2023-99076
Ref. NIGWH
Dato. 13. september 2024

Att.: Daniel Feldballe Hou

Udtalelse om afgrænsning af indholdet i miljøkonsekvensrapporten for opgradering af Energinets højspændingsstation ved Kassø

Indhold

1. Om udtalelsen	2
2. Lovkrav til indholdet af miljøkonsekvensrapporten.....	2
3. Projektbeskrivelse og beliggenhed.....	3
3.1 Lokalitet	3
Figur 1 Eksisterende højspændingsstation Kassø	4
Figur 2 Foreløbig afgrænsning af lokalplanområde og projektområde i sammenhæng med gældende lokalplaner i omgivelserne.....	5
3.2 Projektets stationsområder	5
Figur 3 Disponering af de nye højspændingsstationer inden for projektområdet.....	6
Figur 4 Fotografi af sammenlignelig AIS-station.....	6
3.3 Tekniske komponenter	6
3.4 Tidsplan	7
3.5 Anlægsarbejder.....	7
4. Idéfase og høringen af berørte myndigheder	8
5. Vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne (Espoo).....	9
6. Krav til indhold og metode i miljøkonsekvensrapporten	9

1. Om udtalelsen

Denne udtalelse fastlægger i henhold til § 23, stk. 1 i miljøvurderingsloven¹, hvor omfattende og detaljerede oplysninger miljøkonsekvensrapporten for opgraderingen af Energinets højspændingsstation ved Kassø skal indeholde, for at Miljøstyrelsen samlet kan vurdere anlæggets miljømæssige konsekvenser og træffe afgørelse på et oplyst grundlag.

Afgrænsningsudtalelsen er baseret på bygherres projektbeskrivelse. Emner der skal indgå i miljøkonsekvensrapporten beskrives ikke uddybende i denne udtalelse, men indgår kun på overordnet niveau. Udtalelsen beskriver mere uddybende de miljøemner, hvor det vurderes at en væsentlig påvirkning kan udelukkes, samt en vurdering af hvorfor emnet ikke skal indgå i miljøkonsekvensrapporten.

Miljøstyrelsen er myndighed for miljøvurderingsprocessen, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 2², fordi Energinet er bygherre for projektet. Bygherre har jf. § 19, stk. 4 i miljøvurderingsloven anmodet om, at projektet, der er omfattet af bilag 2, skal undergå en frivillig miljøvurdering.

Projektet er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 3 c: "*Transport af elektricitet gennem luftledninger, jordkabler dimensioneret til spændinger over 100 kV, samt tilhørende stationsanlæg, dog undtaget elkabler på søterritoriet (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1)*".

2. Lovkrav til indholdet af miljøkonsekvensrapporten

Miljøkonsekvensrapporten skal udarbejdes således, at den opfylder kravene efter miljøvurderingslovens § 20, stk. 1-6 og bilag 7.

Afgrænsningsudtalelsen er udarbejdet på baggrund af sagens oplysninger, bemærkninger fra offentligheden og andre myndigheder i idéfasen samt Miljøstyrelsens faglige viden og erfaringer om potentielle miljøpåvirkninger fra lignende projekter.

Nærværende udtalelse skal tages op til revision, hvis bygherre foretager ændringer i projektet, som bevirker, at nye oplysninger bør indgå i miljøkonsekvensrapporten, eller hvis der skulle tilgå Miljøstyrelsen eller bygherre nye væsentlige oplysninger, som kan påvirke miljøvurderingen.

Forholdet til anden lovgivning og planlægning skal indgå i miljøkonsekvensrapporten. Såfremt et plangrundlag måtte være nødvendigt vil dette skulle vedtages, før der kan gives en tilladelse til projektet efter miljøvurderingsloven.

¹ LBK nr 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

² BEK nr 806 af 14/06/2023 om bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter

3. Projektbeskrivelse og beliggenhed

Projektet i Aabenraa Kommune, som det er ansøgt til Miljøstyrelsen, fremgår nedenfor. For konkrete detaljer henvises der desuden til Energinets projektbeskrivelse, der vedlægges som bilag 1.

Med baggrund i den generelle udvikling og tilpasning af transmissionssystemet samt specifikke lokale behov, er der behov for at opgradere den eksisterende højspændingsstation ved Kassø væsentligt.

Opgraderingen af højspændingsstation Kassø indeholder følgende elementer, der beskrives i de efterfølgende afsnit:

- Nedlægning og bortskaffelse af eksisterende station (400kV/150 kV)
- Etablering af en ny 400 kV AIS-station
- Etablering af to nye 150 kV AIS-stationer
- Etablering af op til 7 manøvrebygninger
- Etablering af 17-20 mindre kiosker til egen forsyning
- Etablering af kabel- og luftledningsforbindelser mellem de tre nye stationer
- Etablering/omlægning af eksisterende kabler i nærhed af stationerne
- Etablering af regnvandshåndtering og klimasikring
- Omlægning af mindre lokalt vandløb inden for projektområdet
- Omlægning samt etablering af interne veje
- Etablering af hegn og beplantning
- Udvidelse af belysningsanlæg
- Etablering af master

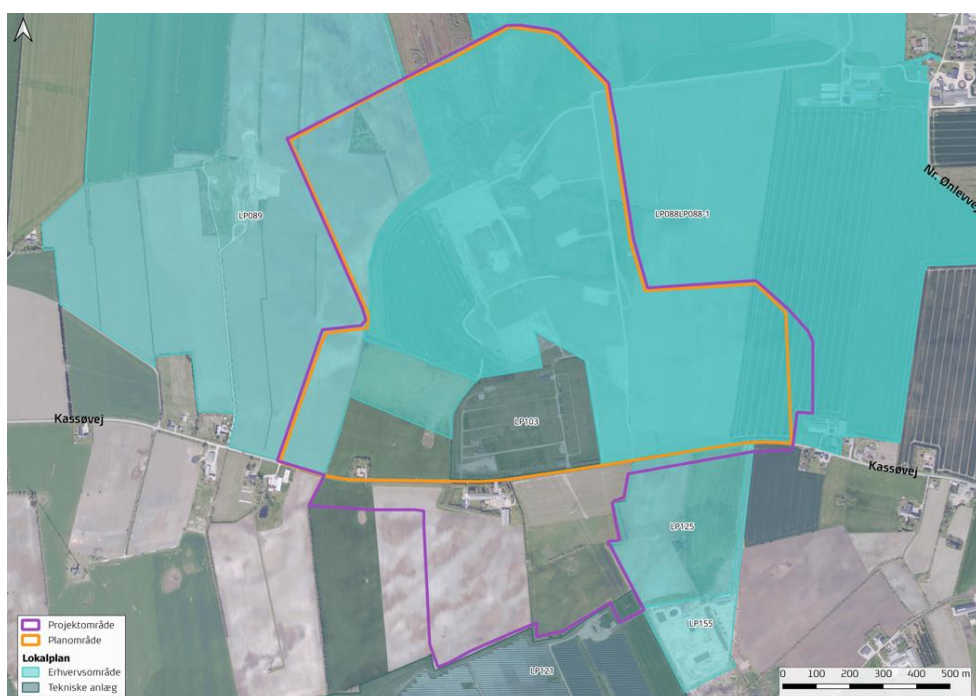
3.1 Lokaltitet

Station Kassø er beliggende i Aabenraa Kommune i Sønderjylland ca. 2 km øst for landsbyen Kassø og ca. 2,5 km nordvest for Hjordkær. Opgraderingen sker i forlængelse af den eksisterende højspændingsstation, der ligger nord for Kassøvej på adressen Kassøvej 22, 6230 Rødebro. Den eksisterende station er placeret på matr.nr. 117 Sdr. Ønlev, Hjordkær, se Figur 1.

Figur 1 Eksisterende højspændingsstation Kassø.

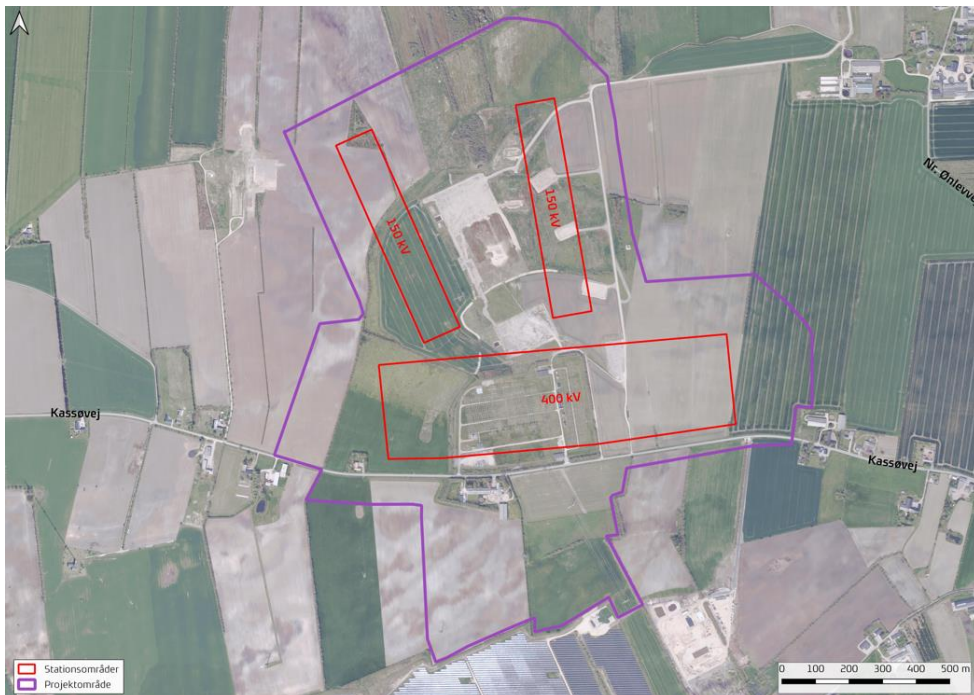
Opraderingen af højspændingsstation Kassø omfatter en arealmæssig udvidelse fra ca. 12 ha i dag til samlet set ca. 135 ha. De nye stationsarealer planlægges opført på dele af matr.nr. 6 Nr. Ønlev, Rise og dele af matr.nr. 48a og 48b Sdr. Ønlev, Hjorkær. Dele af projektområdet er terrænreguleret og indrettet til brug for erhvervsformål, transformeranlæg og regnvandsbassin, men uden at være taget i brug. Projektområdet omfatter tillige et areal syd for stationen på matr. nr. 41 Sdr. Ønlev, Hjorkær til bl.a. etablering af nye ledningsmaster, samling af kabler samt byggeplads. Det forventede projektområde fremgår af Figur 2.

Figur 2 Foreløbig afgrænsning af lokalplanområde og projektområde i sammenhæng med gældende lokalplaner i omgivelserne.

3.2 Projektets stationsområder

Projektet omfatter opgradering af eksisterende stationsområde til nye højspændingsanlæg. Den eksisterende sammenbyggede 400/150 kV-station nedlægges, og der etableres en ny og væsentligt større 400 kV-station. Der etableres endvidere to nye selvstændige 150 kV-stationer, kontrolbygninger samt en række kabel- og luftledningsforbindelser mellem de tre delstationer – Se Figur 3.

Figur 3 Disponering af de nye højspændingsstationer inden for projektområdet.

Stationerne opføres som AIS-stationer (Air Insulated Switchgear), også kendt som "åbne stationsanlæg" (se Figur 4). De etableres med traditionelle højspændingskomponenter samt med nødvendige kontrolbygninger, lagerbygninger mm. Afskærmende beplantning og områder til håndtering af overfladevand disponeres inden for det samlede stationsområde.

Figur 4 Fotografi af sammenlignelig AIS-station.

3.3 Tekniske komponenter

Opgraderingen af højspændingsstation Kassø omfatter etablering af flere AIS-stationer - se Figur 4. Transformerstationer har til formål at omforme strøm til andre

spændingsniveauer, hvorved der kan skabes forbindelse imellem flere elektriske systemer med forskellige spændingsniveauer i elnettet. På højspændingsstationen transformeres der mellem 400 kV og 150 kV og i fremtiden også mellem 150 og 60 kV. Station Kassø forbindes af kabler og luftledninger, hvoraf kabler er nedgravede imens luftledninger føres på master. Internt på stationen vil de enkelte komponenter tillige være forbundet med højspændingsforbindelser i fri luft, imens de enkelte komponenter styres af nedgravede lavspændingskabler og fiberkabler.

Der vil blive anvendt standard AIS stationskomponenter såsom samleskinner, afbrydere, adskillere og måleudstyr samt felter, hvor kabelforbindelse tilsluttes højspændingsstationen. Alle afbrydere, adskillere, måleudstyr og samleskinner opstilles på egne fundamenter og forbindes med frithængende elektriske ledere. Desuden opføres lynfangsmaster for at beskytte felter og komponenter mod lynnedslag.

Fritstående tekniske anlæg som f.eks. transformere og samleskinner opføres i en højde op til 12-14 meter. Galger og lynfangsmaster vil have behov for større højde op til 28 meter. Højspændingsmaster uden for de tre stationsområder kan have en højde op til 45 meter.

3.4 Tidsplan

Projektet planlægges gennemført efter nedenstående hovedtræk:

- Miljøkonsekvensvurdering Q4 2023 – Q3 2025
- Anlægsperiode Q3 2025 – Q4 2031
- Idriftsættelse Q1 2028 - Q4 2031
- Demontering Tidligst 2071 (40 år)

3.5 Anlægsarbejder

Stationen vil blive udbygget i flere overlappende faser, hvor der også vil være perioder med nedtagning af udtjent udstyr, samtidig med at stationerne opbygges. Hovedprincippet er, at stationen samlet set skal være i fuld drift (funktions- og sikkerhedsmæssigt) i hele byggefasen. Hvornår de forskellige faser påbegyndes og afsluttes ligger endnu ikke fast, da det delvist vil være styret af behovet for eksterne tilslutninger til stationen.

Indledningsvist etableres der byggeplads med velfærdsfaciliteter, mødeskur, P-pladser og materialeoplag, der svarer til det arbejde, der i forhold til tidsplanen skal udføres på byggepladsen samtidig. Der etableres endvidere interne arbejdsveje i kørefast grus.

Der forløber i dag gennem projektområdet et mindre vandløb, der vil blive omlagt som led i anlægsarbejderne.

Anlægsarbejdet vil foregå med forskellige maskiner gennem anlægsfasen, der vil kunne give anledning til lokale forstyrrelser i form af støj og trafik – sammenligneligt med andet gængs anlægsarbejde. Baseret på erfaringer fra tidligere projekter vil anlægsarbejdet omfatte nedenstående:

- Lastbiler til jordtransporter og leverancer af materialer.
- Betonblander som leverer ny beton til støbning af fundamenter.

- Krantraktorer og en eller flere lifte til arbejder over bestående anlæg og til løft af materialer.
- Gravemaskine/Minigraver og gummiged til udgravning til fundament og flytning af overskudsjord.
- Vogne til trækning af kabler og ledninger
- Kraner og blokvogne

4. Idéfase og høringen af berørte myndigheder

Der har været gennemført en idéfase (1. offentlighedsfase) med indkaldelse af idéer og forslag til miljøkonsekvensrapporten i perioden den 21. marts til 11. april 2024.

Miljøkonsekvensrapporten skal ud over de lovbestemte emner også behandle forhold fremdraget i 1. offentlighedsfase og ved høringen af berørte myndigheder, når det fremgår af nærværende afgrænsningsudtalelse.

I forbindelse med 1. offentlighedsfases indkaldelse af idéer og forslag, er der indkommet i alt 7 høringssvar.

Tabel 1 sammenfatter de overordnede emner, der har været rejst i offentlighedsfasen, og hvordan de indgår i den videre proces. De indkomne høringssvar er samlet i bilag 2, som er vedlagt denne udtalelse.

Tabel 1. Sammenfatning af indkomne høringssvar og deres inddragelse i miljøvurderingsprocessen.

Emner for høringssvar	Konsekvens for miljøvurderingen
<i>Elektromagnetiske felter</i>	Station Kassø designes, så de elektromagnetiske felter er så små, at de ikke kan måles uden for stationsarealet. Emnet vil derfor ikke blive behandlet miljøkonsekvensrapporten.
<i>Visuelle forhold</i>	Transformerstationens synlighed i området og påvirkning af landskabet vil indgå i miljøkonsekvensrapportens vurderinger, hvor de baseres på en landskabsanalyse og visualiseringer.
<i>Ejendomsværdi</i>	Tab af ejendomsværdi er ikke et emne, der bliver behandlet i miljøvurderingsloven. Emnet vil derfor ikke blive behandlet i miljøkonsekvensrapporten.
<i>Støj</i>	Der vil indgå en støjberegning i miljøkonsekvensrapporten.
<i>Risikoforhold</i>	Det PtX-anlæg, der omtales i høringssvarene, etableres ca. 450 m syd for projektområdet. I forbindelse med miljøgodkendelse af PtX-anlægget blev det vurderet, at anlægget ikke medfører en øget stedbunden risiko i forbindelse med uheld, samt at det ikke udgør en risiko for Energinets nærtliggende luftledninger. I lyset af dette vurderes det, at en udvidelse af Højspændingsstation Kassø ikke vil bidrage til risikobilledet i nærområdet. Emnet behandles under kumulative forhold i miljøkonsekvensrapporten.
<i>Kirkeomgivelser</i>	Projektet placeres uden for kirkebyggelinje og udpegede indsigtssområder for kirker. Desuden er mellemliggende arealer også planlagt til store erhvervsaktiviteter. Det vurderes, at projektet ikke påvirker kirkens omgivelser. Emnet vil derfor ikke blive behandlet miljøkonsekvensrapporten.

Arkæologi	<p>Museum Sønderjylland har udført akvivalssk kontrol iht. museumslovens bestemmelser. Museet udtaler, at store dele af området allerede er undersøgt, og at der ved tidl. projekter er gjort fund fra stenalder til middelalder, hvoraf flere ikke er færdigundersøgte. Museet ønsker ikke færdigudgravede områder inden for projektområdet færdiggjorte. Endvidere opfordrer muset til, at der igangsættes arkæologiske forundersøgelser for de arealer, der ikke tidligere er undersøgte.</p> <p>Museets akvivalsske kontrol tages til efterretning. Energinet aftaler som bygherre med museet den nærmere igangsættelse af arkæologiske forundersøgelser – iht. museumslovens bestemmelser. Emnet vil derfor ikke blive behandlet miljøkonsekvensrapporten.</p>
-----------	---

5. Vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne (Espoo)

Projektet vurderes ikke at have grænseoverskridende miljøpåvirkninger, idet det ikke forårsager emissioner til miljøet, og på baggrund af projektets karakter sammenholdt med projektets placering.

6. Krav til indhold og metode i miljøkonsekvensrapporten

Alle emner, der fremgår af miljøvurderingslovens bilag 7, skal som udgangspunkt indgå i miljøkonsekvensrapporten. Af Tabel 2 fremgår det, om de enkelte emner på det foreliggende grundlag vurderes at skulle indgå eller ikke i miljøkonsekvensrapporten.

Emnerne skal i miljøkonsekvensrapporten være vurderet ved anvendelse af tilgængelige, anerkendte metoder. På baggrund af Miljøstyrelsens nuværende kendskab til projektet, stilles der ikke krav til specifikke metoder eller dokumentationsgrundlag for bygherres vurderinger i miljøkonsekvensrapporten.

Miljøkonsekvensrapporten skal klart formidle projekt og resultater af miljøundersøgelserne på en læsevenlig måde, og der lægges derfor vægt på det "Ikke-tekniske resumé", som skal kunne læses af personer uden faglig viden om miljøpåvirkninger. I resten af miljøkonsekvensrapporten lægger Miljøstyrelsen vægt på, at der ikke gås på kompromis med det faglige indhold og kvaliteten, for at øge læsevenligheden.

Eventuelle teknisk tunge afsnit, der er relevante og understøtter miljøkonsekvensrapporten, kan vedlægges som bilag i form af baggrundsrapporter, mens beskrivelser, vurderinger og konklusioner fra sådanne bilag kan indgå i en kondenseret form i selve miljøkonsekvensrapporten.

Dette notat kan revideres, ifald bygherre foretager ændringer i projektet, som påvirker, at nye oplysninger bør indgå i miljøkonsekvensrapporten, eller hvis der skulle tilgå Miljøstyrelsen eller bygherre nye væsentlige oplysninger, som kan påvirke miljøvurderingen.

Særligt om væsentlige miljøpåvirkninger

Miljøkonsekvensrapporten skal både behandle væsentlige negative og væsentlige positive virkninger. Vurderingen af karakteren af en påvirkning skal være fagligt begrundet. Det er desuden vigtigt, at påvirkninger og konsekvenser ikke undlades, selvom de fra bygherres synspunkt er positive.

Særligt om metode og dokumentationsgrundlaget

Tabel 2 indeholder for udvalgte miljøparametre, en beskrivelse af specifikke beregnings- og analysemetoder eller nødvendigt dokumentationsgrundlag dvs. det grundlag, som emnerne i miljøkonsekvensrapporten forventes at være baseret på.

De nævnte data- og informationskilder samt tekniske anvisninger og lign. er Miljøstyrelsens vurdering af, hvor relevant materiale til brug i miljøkonsekvensrapporten kan findes, men er ikke udtømmende. For så vidt angår feltundersøgelser, kan disse være nødvendige om end dette ikke er specifikt anført i denne afgrænsning. Miljøstyrelsen forudsætter således, at bygherre (eller rådgiverne til projektet) selv identificerer supplerende relevante kilder. Miljøstyrelsen anbefaler, at feltundersøgelser foretages som beskrevet i den/de tekniske anvisning(er) for NOVANA-overvågningen eller er sammenlignelige med disse. Såfremt bygherre vurderer, at den udførte undersøgelse/besigtigelse er tilstrækkelig uden anvendelse af de tekniske anvisninger, skal der redegøres herfor.

Det er således bygherres ansvar at sikre, at oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten er af tilstrækkelig høj faglig kvalitet, og at oplysningerne er fyldestgørende.

Det skal også klart beskrives i miljøkonsekvensrapporten, hvis der mangler oplysninger for givne miljøforhold eller på anden måde er væsentlig usikkerhed om konklusionerne.

Særligt om alternativer

Miljøkonsekvensrapporten skal omfatte de undersøgte alternativer, herunder behandle de forslag til alternativer, der er fremkommet i 1. offentlighedsfase. Miljøkonsekvensrapporten vil omfatte en vurdering af referencescenariet (0-alternativet), der repræsenterer den situation, hvor projektet ikke gennemføres.

7. Særligt om kumulative forhold

Hvis flere projekter foregår i samme område på samme tid, vurderes deres samlede effekt på miljøet som den kumulative effekt. Den samlede effekt af flere projekters påvirkninger kan være væsentlig, selvom påvirkningen fra det enkelte projekt isoleret set ikke er det. I forbindelse med vurderingen af de kumulative forhold skal ikke blot eksisterende forhold tages i betragtning, men også arealanvendelse og aktiviteter som følge af allerede eksisterende – udnyttede og uudnyttede - tilladelser eller vedtagne planer.

Projektet skal vurderes i kumulation til andre projekter i nærområdet.

8. Fokusområder for miljøkonsekvensrapporten

Disponeringen af miljøkonsekvensrapportens indhold, omfang samt prioritering af emnerne er fastlagt med udgangspunkt i projektbeskrivelsen og afgrænsningen er bl.a. foretaget ud fra Miljøstyrelsens kommentarer, ligesom høringsbidraget fra interessenter er indgået ved fastlæggelse af miljøkonsekvensrapportens indhold og omfang.

Miljøkonsekvensrapporten skal beskrive og vurdere projektets direkte, indirekte, sekundære, kumulative, kort- og langsigtede såvel positive som negative virkninger på miljøet. Ved miljøet forstås mennesker, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klima, landskab, materielle goder og kulturarv, og samspillet mellem disse faktorer.

Rapporten skal leve op til de indholdsmæssige krav i lovgivningen. Kravene fremgår af miljøvurderingslovens bilag 7.

Der vil være særligt fokus på de oplyste emner i tabel 1 i miljøkonsekvensrapporten. Både projektets anlægsfase og driftsfase skal beskrives og vurderes, jf. oversigten i tabel 2.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning Skal indgå/Skal ikke indgå	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Kumulation				
Indbyrdes forhold mellem nedenstående miljøfaktorer, samt med andre projekter i området (kumulativ effekt)	<p>Der kan være en indbyrdes påvirkning mellem nedenstående faktorer, samt med andre projekter i området.</p> <p>Følgende projekter er vurderet at kunne medføre kumulative effekter med den aktuelle udvidelse af højspændingsstationen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilgrænsende erhvervsområder, der er planlagte, men ikke realiserede. • Solcellepark og PtX-anlæg, der driftes af Solar Park Kassø umiddelbart syd for Kassøvej. 	<p>For alle parametre foretages en vurdering og beskrivelse af eventuelle kumulative effekter.</p> <p>De kumulative effekter fra tilgrænsende erhvervsområder vurderes i miljøkonsekvensrapporten for så vidt angår følgende emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landskab og visuelle forhold • Natur • Trafik • Støj • Risiko 	Skal indgå for både anlægsfase og driftsfase	
Befolkningen og menneskers sundhed				

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning Skal indgå/Skal ikke indgå	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Støj	Anlægsfase Påvirkningen forventes at være periodisk, lokal og midlertidig. Påvirkningen skal overholde eventuelle kommunale forskrifter for støj i anlægsperioden og vil primært forekomme på hverdage i dagperioden.	Anlægsfase Påvirkningen forventes at være periodisk, lokal og midlertidig. Påvirkningen skal overholde eventuelle kommunale forskrifter for støj i anlægsperioden og vil primært forekomme på hverdage i dag-perioden.	Anlægsfase Skal indgå	Anlægsfase Støj i anlægsarbejdet vil blive vurderet kvalitativt med skelen til anlægsarbejdes teknik, omfang og afstand til følsom anvendelse.
	Driftsfase Højspændingsstationen vil være en kilde til eksternt støj til omgivelserne, herunder koronastøj fra elektriske ladninger, lavfrekvent brummen fra transformere og smæld fra elektriske ind- og udkoblinger.	Driftsfase I driftsperioden skal støj fra stationen overholde de gældende grænseværdier for virksomhedsstøj i forhold til omgivelserne.	Driftsfase Skal indgå	Driftsfase Der skal udføres støjberegninger mhp. at påvise, at grænseværdier for støj overholdes i omgivelserne, herunder ved de omkringliggende boliger.
Vibrationer	Anlægsfase I anlægsperioden vil der i en begrænset periode forekomme vibrationer fra anlægsarbejderne, hvilket kan have en påvirkning på de omkringliggende arealer.	Anlægsfase Der vil i anlægsfasen ikke blive anvendt arbejdsmetoder, der vil give anledning til væsentlige vibrationer, såsom ramning af pæle eller spuns. Påvirkningen fra grave og støbearbejdet vil være periodisk, lokal og midlertidig. På denne	Anlægsfase Skal ikke indgå	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning Skal indgå/Skal ikke indgå	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		baggrund og fordi afstanden fra nye stationsfelter til nærmeste bolig er mindst 100 meter, vurderes påvirkningen ikke at være væsentlig for de omkringliggende ejendomme.		
	Driftsfase Højspændingsstationen vil ikke være en kilde til nævneværdige vibrationer i driftsfasen.	Driftsfase På baggrund af erfaring og viden fra projekter med lign. tekniske anlæg, hvor der ikke har været konstateret påvirkning på miljøet eller omgivelserne som følge af vibrationer i driftsfasen, forventes det heller ikke i dette projekt. Projektet forventes således ikke at medføre væsentlige mærkbare vibrationer i driftsfasen og emnet indgår derfor ikke i miljøkonsekvensvurderingen.	Driftsfase Skal ikke indgå	
Magnetfelter	Anlægsfase Alle strømførende anlæg skaber magnetfelter, når der løber strøm i dem. Det eksisterende anlæg forbliver i drift under anlægsfasen.	Anlægsfase Der vil i anlægsfasen være en uændret strøm gennem anlægget, hvorfor magnetfelterne tillige vurderes at være uændrede i forhold til referen-	Anlægsfase Skal ikke indgå	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning Skal indgå/Skal ikke indgå	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		cealternativet. Projektet indebærer ingen yderligere magnetfelter i anlægsfasen, og projektet forventes derfor ikke at medføre miljøpåvirkning fra magnetfelter i anlægsfasen.		
	<p>Driftsfase I driftsfasen vil der være magnetfelter omkring højspændingsanlæg samt transformestationen, der udvides i forhold til de eksisterende anlæg.</p>	<p>Driftsfase Der findes ingen kendte sundhedsskadelige virkninger af lavfrekvente magnetfelter. Nyere forskning har ikke kunnet bekræfte tidligere mistanke om en sygdomsrisiko. Sundhedsstyrelsen anbefaler dog et forsigtighedsprincip. Dette princip siger, at der ikke bør etableres nye højspændingsanlæg tæt på eksisterende boliger eller børneinstitutioner, og at der ikke bør bygges nye boliger eller børneinstitutioner tæt på eksisterende højspændingsforbindelser.</p> <p>Begrebet "tæt på" er ikke nærmere defineret, men beror på</p>	<p>Driftsfase Skal ikke indgå</p>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning Skal indgå/Skal ikke indgå	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		<p>en konkret vurdering. Sundhedsstyrelsens forsigtighedsprincip følges, når der anlægges nye højspændingsanlæg. Hertil anvendes vejledningen "Forvaltning af forsigtighedsprincip ved miljøscreening, planlægning og byggesagsbehandling". Vejledningen beskriver metoder, som kan anvendes i den daglige forvaltning af forsigtighedsprincippet og i håndteringen af begrebet "tæt på". Alle Energinets højspændingsstationer er indhegnede med trådhegn for at hindre adgang til stationsområdet. Da magnetfelternes størrelse aftager kraftigt med afstanden og felterne omkring stationskomponenterne er så svage, så de ikke kan måles uden for stationsarealet, er der ingen påvirkning af omgivelser fra felterne uden for stationshegnet.</p>		

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning Skal indgå/Skal ikke indgå	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		På baggrund af ovenstående samt det forhold, at de nærmeste boliger ligger mere end 100 meter fra nye stationsfelter, forventes ingen miljøpåvirkning fra magnetfelter i driftsfasen.		
Luft, støv og lugt	Anlægsfase I anlægsperioden vil der være emissioner fra anlægsmaskiner og lastbiler mv. Gravearbejder og kørsel kan i tørre perioder give diffuse støvemissioner.	Anlægsfase Emissionen fra maskinerne vurderes at være diffus og af et ikke-væsentligt omfang ift. områdets luftkvalitet. Støvpåvirkning mindskes ved hastighedsbegrænsning. Såfremt der konstateres større støvemissioner i tørre perioder, vil dette blive afbødet med befugtning. Aabenraa Kommune vil med hjemmel i miljøaktivitetsbekendtgørelsen sikre, at projektet ikke giver anledning til væsentlige støvgener.	Anlægsfase Skal indgå	
	Driftsfase Højspændingsstationen vil ikke være en kilde til nævneværdige luftemissioner i driftsfasen.	Driftsfase Der er internt på anlægget ikke planlagt for processer, der giver anledning luft- eller	Driftsfase Skal ikke indgå	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning Skal indgå/Skal ikke indgå	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		lugtemissioner. Den diffuse udledning fra kørende servicemateriel skønnes til at være ubetydelig. Anlægget vil ikke er en kilde til nævneværdig mertrafik på det tilstødende vejnet i driftsfasen.		
Lys	Anlægsfase Lys fra anlægsmaskiner, lastbiler mv og arbejdsbelysning på byggepladsen i anlægsfasen kan påvirke omgivelserne.	Anlægsfase Der vil kun blive anvendt arbejdsbelysning i de mørke timer. I praksis betyder det 06.30 til 08.30 og 15.00-17.00 i månederne november til slutningen af februar. Energinet benytter sig ikke af aften- og natarbejde. Vi benytter os af lokaliseret arbejdsbelysning. Det vil sige, at der kun bliver etableret lokal arbejdsbelysning på de steder hvor der foregår arbejde, der vil ikke blive etableret permanent arbejdsbelysning af hele stationen.	Anlægsfase Skal ikke indgå	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning Skal indgå/Skal ikke indgå	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		<p>Vi benytter os af midlertidige lysmaster, som er 5 m høje. På de master er der monteret LED-spots.</p> <p>Af sikkerhedsmæssige årsager kan det også være nødvendigt at etablere belysning på udvalgte adgangsveje, men dette er kun orienteringsbelysning, som har et lavt LUX-niveau og derfor heller ikke vil genere omgivelser.</p>		
	<p>Driftsfase Der opsættes arbejdsbelysning til brug ved eventuelle reparations- og servicearbejder i aften- og nat-timerne.</p>	<p>Driftsfase Belysningen indrettes, så lyset ikke generer eller blænder i omgivelserne. Der er tale om orienteringslys efter Arbejdstilsynets regler for, at man kan færdes sikkert på stationen om aftenen/natten. Det er ikke tændt, når der ikke er personale til stede. Det er ikke hensigten at oplyse områder uden for stationshegnet.</p>	<p>Driftsfase Skal ikke indgå</p>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning Skal indgå/Skal ikke indgå	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Trafik og transport	Anlægsfase I anlægsperioden vil der forekomme øget trafik til området også med tunge køretøjer.	Anlægsfase Påvirkningen vil være periodisk, lokal og midlertidig. Den vil foregå via Kassøvej, der i dag allerede betjener anlægskøretøjer. Den vil passere nær en række private ejendomme.	Anlægsfase Skal indgå	Anlægsfase Med udgangspunkt i det forventede anlægsarbejde vil det blive vurderet kvalitativt, om køretøjer vil kunne til- og frakøre Kassøvej sikkert, samt om Kassøvej har tilstrækkelig kapacitet til mertrafikken.
	Driftsfase Højspændingsstationen vil ikke være en kilde til nævneværdige mertrafik i driftsfasen.	Driftsfase Der er tale om et ubemandet stationsanlæg, hvor der kvartalsvis foretages servicetilsyn, hvor der bliver foretaget en visuel inspektion af bl.a. hegn, døre, vinduer, kameraer, diverse aflæsninger mm. Hvert fjerde år bliver der foretaget en feltrevision, hvor højspændingskomponenter skilles ad med henblik på at undersøge slitage og udskifte slidte dele. Dette vil ikke medføre en trafikal belastning i området.	Driftsfase Skal ikke indgå	
Tryghed, herunder risiko for større ulykker og katastrofer	Anlægsfase Der vil ikke være øget risiko for større menneske- eller naturskabte	Anlægsfase Anlægsfasen omfatter ikke processer, der adskiller sig	Anlægsfase Skal ikke indgå	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning Skal indgå/Skal ikke indgå	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
	ulykker som følge af projektet i anlægsfasen.	væsentligt fra gængs anlægsarbejde. Byggepladsen vil være kontrolleret af arbejdstilsynet og hegnet for offentligheden. Der vil i anlægsfasen ikke blive oplagret eller håndteret stoffer i mængder, der kan afstedkomme uheld i medfør af risikobekendtgørelsen.		
	Driftsfase Der vil ikke være øget risiko for personskade eller uheld på det fremtidige anlæg ift. referencescenariet i dag.	Driftsfase Af sikkerhedsmæssige årsager etableres der hegn med bevægelsessensorer rundt om anlægget, som således ikke vil være offentligt tilgængeligt. Der vil i driftsfasen ikke blive oplagret eller håndteret stoffer i mængder, der kan afstedkomme uheld iht. risikobekendtgørelsen.	Driftsfase Skal ikke indgå	
Friluftsliv og rekreativ værdi	Anlægsfase Projektet påvirker ikke arealer med rekreative kvaliteter.	Anlægsfase Projektområdet har i dag udpræget teknisk karakter. Det anvendes i dag til henholdsvis	Anlægsfase Skal ikke indgå	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning Skal indgå/Skal ikke indgå	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		stationsområde og landbrugsformål. I de nære omgivelser findes vindmøller, solcelleområder og kemisk industri (PtX). Der er ikke eksisterende eller planlagte rekreative arealer eller stier i området.		
	Driftsfase Projektet påvirker ikke arealer med rekreative kvaliteter.	Driftsfase Samme begrundelse som under "Anlægsfase".	Driftsfase Skal ikke indgå	

Biodiversitet				
Beskyttet natur iht. naturbeskyttelseslovens § 3	Projektet vil omdanne arealer tæt på § 3-beskyttet mose og medføre behov for at omlægge et § 3-beskyttet vandløb.	Der etableres et større teknisk anlæg ved en i dag beskyttet mose. Endvidere omlægges et mindre vandløb, hvis tilstand derfor vil blive påvirket. Fordi kortlægning af § 3 beskyttet natur kun er vejledende, skal der også tages højde for § 3 beskyttet natur som endnu ikke er kortlagt.	Skal indgå for både anlægsfasen og driftsfasen	Der skal gennemføres feltbesigtigelse med henblik på at kortlægge naturværdien i de berørte naturtyper. På baggrund af feltkortlægningen og øvrige eksisterende tilgængelige data udføres en kvalitativ vurdering af påvirkningen af naturtyperne.
Bilag IV-arter og rødlistede arter	Ved omdannelse af projektområdet kan der blive inddraget områder, der anvendes af beskyttede arter.	Det kan ikke udelukkes, at der er egnede yngle- eller rasteområder for beskyttede arter i området – f.eks. i tilknytning til områdets mose, vandløb eller spredte bevoksning.	Skal indgå for både anlægsfasen og driftsfasen	Der skal gennemføres feltbesigtigelse med henblik på at kortlægge yngle- og rasteområder for bilag IV-arter og tilstedeværelsen af rødlistede arter inden for projektområdet. På baggrund af feltkortlægningen og øvrige eksisterende tilgængelige data udføres en kvalitativ vurdering af påvirkningen beskyttede arter.
Natura 2000	Projektet vil ikke påvirke Natura 2000-områder i hverken anlægs- eller driftsfasen.	Der er 5 km til nærmeste terrestriske Natura 2000-område (nr. 96 "Bolderslev Skov og Uge Skov nr. H85"). Det skal sikres, at projektet ikke vil medføre emissioner af vand, luft eller støj eller fysiske aktiviteter, der kan påvirke Natura 2000-områder eller deres udpegningsgrundlag.	Skal indgå for både anlægsfasen og driftsfasen	
Jord, vand og klima				
Jordbund og jordforurening	Anlægsfase I forbindelse med udvidelse af anlægget vil der ske opgravning af jord. Der vil endvidere blive anvendt brændstof, der kan udgøre en forureningsrisiko.	Anlægsfase Projektets indledende jordbearbejdning og terrænregulering er væsentlig og skal beskrives i miljøkonsekvensrapporten.	Anlægsfase Skal indgå	Jordbearbejdning, terrænregulering og håndtering af overskudsjord indgår i miljøkonsekvensrapportens projektbeskrivelse.

		<p>Projektområdet omfatter ikke kortlagte arealer efter jordforureningsloven, og anlægsarbejdet medfører ikke særlig risiko ny jordforurening. Hvis der under bygge- og anlægsarbejde konstateres jordforurening, vil arbejdet blive standset, og Aabenraa Kommune vil blive underrettet.</p> <p>Afrømmet muld og opgravet jord vil i videst muligt omfang blive anvendt inden for projektområdet.</p> <p>Samtlige entreprenører skal udarbejde en beredskabsplan, hvor der redegøres for håndtering af miljøfremmede stoffer samt eventuelle spild. Tanke skal opbevares på fast belægning eller med spildbakke for at reducere risikoen for spild. Anlægsarbejdet kan sidestilles med almindeligt jordarbejde i forbindelse med f.eks. landbrugsdrift, og risikoen for påvirkningen fra eventuelle spild under anlægsarbejdet vurderes med de nævnte foranstaltninger at være ubetydelig.</p> <p>Risikoen for påvirkning af jordbund og jordforurening i anlægsfasen vurderes på baggrund af ovenstående at være uvæsentlig, og emnet medtages ikke i miljøkonsekvensrapporten.</p>		
--	--	---	--	--

	<p>Driftsfase Teknisk anlæg inden for område med særlige drikkevandsinteresser, og hvor der oplagres mindre mængder olie.</p>	<p>Driftsfase Alle eltekniske komponenter og manøvrebygninger opføres på støbte fundamenter.</p> <p>Olieholdige komponenter etableres desuden med opsamlingskar, som kan rumme den mængde olie, som enheden indeholder. Herved er det ved akut havari muligt at opsamle alt den olie, som ellers ville kunne spredes til omgivelserne.</p> <p>Risikoen for påvirkning af jordbunden som følge af oliespild vurderes at være uvæsentlig, og emnet medtages ikke i miljøkonsekvensrapporten.</p>	<p>Driftsfase Skal ikke indgå</p>	
<p>Råstoffer / råstofindvinding</p>	<p>Anlægsfase Anvendelse af råstoffer og jord til terrænregulering.</p>	<p>Anlægsfase Projektområdet omfatter arealer, der er våde om vinteren og udpeget som oversvømmelsestruede. Dette nødvendiggør en terrænregulering over det 135 ha store areal, der potentielt kan resultere i et stort råstofforbrug.</p> <p>Der inddrages ikke arealer, der er udpeget som råstofområder i Råstofplan 2020 for Region Syddanmark.</p>	<p>Anlægsfase Skal indgå</p>	

	<p>Driftsfase I driftsfasen vil højspændingsstationen ikke anvende råstoffer.</p>	<p>Driftsfase Drift af en højspændingsstation omfatter ikke løbende råstofforbrug.</p>	<p>Driftsfase Skal ikke indgå</p>	
<p>Overfladevand og grundvand (fysik, kemi og biologi)</p>	<p><i>Sanitært spildevand</i> Anlægsfase I anlægsfasen vil der i begrænset omfang blive genereret sanitært spildevand.</p>	<p><i>Sanitært spildevand</i> Anlægsfase Den eksisterende kloakering benyttes, og der vurderes således ikke at være behov for at redegøre nærmere for håndtering af spildevand i anlægsfasen.</p>	<p><i>Sanitært spildevand</i> Anlægsfase Skal ikke indgå</p>	
	<p><i>Sanitært spildevand</i> Driftsfase Der vil genereres en begrænset mængde spildevand i driftsfasen, da der er tale om et ubemandet stationsanlæg.</p>	<p><i>Sanitært spildevand</i> Driftsfase Det vurderes at udvidelse af anlægget ikke genererer en væsentlig forøget mængde spildevand, hvorfor den eksisterende kloakering af projektområdet benyttes fremadrettet.</p>	<p><i>Sanitært spildevand</i> Driftsfase Skal ikke indgå</p>	
	<p><i>Regnvand</i> Anlægsfase Anlægsarbejde afstedkommer ikke behov for bortledning af yderligere regnvand</p>	<p><i>Regnvand</i> Anlægsfase Anlægsarbejder afstedkommer ikke øget befæstelse, der vil ændre væsentligt på nedsivningsforhold. Dette redegøres der for i miljøkonsekvensrapporten.</p>	<p><i>Regnvand</i> Anlægsfase Skal indgå</p>	<p>Der vil som led i projektet blive udarbejdet en regnvandshåndteringsplan, der vil redegøre for risikoen på klimatisk betinget påvirkning indenfor såvel som udenfor projektområdet.</p>

	<p><i>Regnvand</i> Driftsfase Befæstelse og terrænregulering kan ændre afstrømningen af regn og overfladevand.</p>	<p><i>Regnvand</i> Driftsfase Højspændingsstationen etableres med en lav befæstelsesgrad på blot 10-15 %, der ikke vil generere store ændringer i den i dag forekommende diffuse nedsivning. Dog er dele af området udpeget som oversvømmelsestruede ved ekstremregn. Dette nødvendiggør udarbejdelse af en regnvandshåndteringsplan, der skal klarlægge forholdene, førend det kan afvises, at der er en væsentlig påvirkning.</p>	<p><i>Regnvand</i> Driftsfase Skal indgå</p>	
	<p><i>Overfladevand</i> Anlægsfase Det eksisterende vandløb omlægges som følge af projektet.</p>	<p><i>Overfladevand</i> Anlægsfase I anlægsfasen omlægges et mindre § 3-beskyttet vandløb, der forløber gennem projektområdet. Det skal vurderes, om flytningen vil være til hindre for målopfyldelse af overfladevand.</p>	<p><i>Overfladevand</i> Anlægsfase Skal indgå</p>	<p><i>Overfladevand</i> Anlægsfase Der vil blive foretaget en vurdering af vandløbets aktuelle tilstand inden for projektområdet samt nedstrøms. Med udgangspunkt heri vurderes det, om omlægning vil kunne påvirke målopfyldelse for alle relevante målsatte overfladevandsforekomster.</p>
	<p><i>Overfladevand</i> Driftsfase Den projekterede omlægning af vandløbet skal udføres, så det sikres, at vandløbets målsætninger kan opfyldes. Derudover påvirkes vandløbets</p>	<p><i>Overfladevand</i> Driftsfase Projektområdet vil ikke have direkte udledning til vandløb.</p>	<p><i>Overfladevand</i> Driftsfase Skal indgå</p>	<p><i>Overfladevand</i> Driftsfase Der vil blive foretaget en vurdering af vandløbets fremtidige tilstand indenfor projektområdet samt nedstrøms.</p>

	<p>kvalitetslementer ikke i driftsfasen. Der vil ikke blive ledt vand ud af projektområdet til vandløb eller regnvandsledninger.</p>			
	<p><i>Grundvand</i> Anlægsfase Projektet omfatter ikke grundvands-truende aktiviteter, men der vil i anlægsfasen være behov for kørsel med lastbiler og andre anlægsmaskiner, hvorfra der potentielt kan ske lækage og dermed nedsivning af forurenende stoffer til grundvandet.</p> <p>Hvis der er behov for at bortlede grundvand i forbindelse med anlægsarbejdet, kan der potentielt ske grundvandssænkning.</p>	<p><i>Grundvand</i> Anlægsfase I anlægsfasen er der risiko for spild og evt. behov for midlertidig grundvandssænkning.</p>	<p><i>Grundvand</i> Anlægsfase Skal indgå</p>	<p><i>Grundvand</i> Anlægsfase Der vil blive foretaget vurdering af den potentielle risiko for påvirkning af grundvandskvaliteten i forbindelse med kørsel og oplag af olie mv. i anlægsfasen.</p> <p>Desuden vil der blive vurderet på om den forventede dybde og tidsmæssige udstrækning af evt. midlertidig grundvandssænkning kan påvirke grundvandressourcens målopfyldelse.</p>
	<p><i>Grundvand</i> Driftsfase Oplag af transformeroлие, der kan påvirke grundvand, hvis de nedsiver.</p>	<p><i>Grundvand</i> Driftsfase Der vil ikke være behov for grundvandssænkning i driftsfasen. Transformere og kompenseringspoler indeholder dog olie,</p>	<p><i>Grundvand</i> Driftsfase Skal indgå</p>	<p><i>Grundvand</i> Driftsfase</p>

		der kan udgøre en risiko for grundvandsressourcens kemiske tilstand.		Der vil blive redegjort for, at højspændingsstationen etableres, så den ikke udgør en risiko for kemisk påvirkning af den lokale grundvandsressource.
	<i>Drikkevand</i> Anlægsfasen Der vil i anlægsfasen være behov for kørsel med lastbiler og andre anlægsmaskiner, hvorfra der potentielt kan ske lækage og dermed nedsivning af forurenende stoffer til drikkevandsressourcen.	<i>Drikkevand</i> Anlægsfasen Projektområdet ligger delvist inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og nitratfølsomme indvindingsområder (NFI)	<i>Drikkevand</i> Anlægsfasen Skal indgå	<i>Drikkevand</i> Anlægsfasen Projektet omfatter ikke drikkevandstruende aktiviteter, men der vil i anlægsfasen være behov for kørsel mv. med lastbiler og andre anlægsmaskiner, hvorfra der potentielt kan ske lækage og dermed nedsivning af forurenende stoffer til grundvandet.
	<i>Drikkevand</i> Driftsfasen Oplag af transformeroлие, der kan påvirke grundvand, hvis de nedsiver.	<i>Drikkevand</i> Driftsfasen Der vil ikke være behov for grundvands-sænkning i driftsfasen. Transformere og kompenseringspoler indeholder dog olie, der placeres i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD).	<i>Drikkevand</i> Driftsfasen Skal indgå	<i>Drikkevand</i> Driftsfasen Der vil blive redegjort for, at højspændingsstationen etableres, så den ikke udgør en risiko for kemisk påvirkning drikkevandsressourcen.
Energi	Anlægsfase Anvendelse af brændstof og strøm i anlægsfasen.	Anlægsfase Der er tale om anlæg af Danmarks hidtil største transformestation, hvor der skal tilkøres større mængder el-udstyr samt ter-rænreguleres 135 ha.	Anlægsfase Skal indgå	Anlægsfase Vurdering af anlægsfasen energiforbrug vil være en del af afsnittet om "Klima".

	<p>Driftsfase I driftsfasen vil transformerstationen ikke selvstændigt være kilde til væsentligt energiforbrug.</p>	<p>Driftsfase Transformerstationer ikke væsentligt energiforbrugende anlæg.</p>	<p>Driftsfase Skal ikke indgå</p>	
Klima	<p>Anlægsfase Der vil blive udledt drivhusgasser fra anlægsmaskiner under anlægsfasen. Tillige vil anvendelse af råstoffer og metaller til de tekniske installationer afstedkomme en indirekte emission.</p> <p>Anlægsfasen påvirkning af klimatisk betingede hændelser internt og eksternt på projektområder beskrives under afsnittet "Vand".</p>	<p>Anlægsfase Der er tale om anlæg af Danmarks hidtil største transformerstation, hvor der bl.a. skal terrænreguleres 135 ha. Dette afstedkommer udledning af drivhusgasser fra anlægsmaskiner.</p> <p>Specielt transporten af anlægsmaterialer udleder drivhusgasser, fordi de er tunge. Endvidere vil anlægget blive opbygget af metaller, der erfaringsmæssigt har højt CO₂-aftryk.</p>	<p>Anlægsfase Skal indgå</p>	<p>Anlægsfase Overordnet beregning af klimapåvirkningen, der baseres på en opgørelse over anvendelse og transport af anlægsmaterialer – f.eks. ved anvendelse af InfraLCA eller standard-emissionsfaktorer.</p>
	<p>Driftsfase I driftsfasen vil der ske et mindre men kontinuerligt udslip af gas af arten SF6 (≤ 0.1% per år). Gassen har en høj drivhuseffekt på 22.800-23.900 CO₂-ækvivalenter.</p>	<p>Driftsfase Der vil blive vurderet på, om udslip af gasser med høj drivhuseffekt udgør en væsentlig klimapåvirkning.</p> <p>Stationsanlæggets højspændingskomponenter og bygninger designes med lang levetid på hhv. min 40 år og min 80 år. Med</p>	<p>Driftsfase Skal indgå</p>	<p>Driftsfase Beregning af, hvor stor klimapåvirkning den kontinuerlige udledning af SF6-gas repræsenterer.</p>

	Driftsfasens påvirkning af klimatisk betingede hændelser internt og eksternt projektområdet beskrives under afsnittet "Vand".	udgangspunkt heri vurderes løbende vedligeholdelse af udstyr og bygninger ikke at udgøre en væsentlig klimapåvirkning.		
Materielle goder, kulturarv og landskab				
Materielle goder	Anlægsfase Inddragelse af arealer til andet formål.	Anlægsfase På dele af området drives der i dag landbrug, som vil ophøre ved etablering af højspændingsstationen. Arealerne er dog ikke udpeget som værdifuld landbrugsjord, og de er i øvrigt allerede planlagt til teknisk anlæg (datacenter). Der opkøbes endvidere en ejendom, hvor der fremadrettet ikke vil være bolig. Højspændingsstationens udvidelse sker på arealer, der i dag er udlagt til datacentre. Dette er koordineret med de respektive jordejere, og netop opgradering af højspændingsstationen er en forudsætning for at etablere yderligere strømforbrugende erhverv.	Anlægsfase Skal ikke indgå	
	Driftsfase Ingen påvirkning af landbrug, erhverv, jobskabelse, servicefunktioner driftsfasen.	Driftsfase Driften af højspændingsstationen påvirker ikke udnyttelsen af naboarealerne. Udbyg-	Driftsfase Skal ikke indgå	

		ningen af en eksisterende transformerstation er i et område, der allerede i dag præges af el-infrastruktur, VE, PtX og andre tekniske anlæg ikke vil afstedkomme væsentligt påvirkning af de lokale materielle goder. Overordnet det muliggør projektet den videre grønne omstilling, idet der etableres tilstrækkelig kapacitet til fremtidige VE- og PtX-projekter.		
Infrastruktur og bebyggelse	Infrastruktur og bebyggelse i og i nærheden af projektområdet er materielle goder, der potentielt kan påvirkes af projektet.	Med projektet udvides et område, der i forvejen anvendes til transformerstation. Udvidelse sker ikke på bekostning af anden infrastruktur, men der forventes nedlagt enkelte bebyggelser.	Skal ikke indgå	
Ressourcer	Anlægsfase Forbrug af brændstof til anlægsmaskiner samt metaller til anlæggets tekniske installationer.	Anlægsfase Ressourceforbruget er sammenligneligt med Energinets øvrige stationer, herunder også hvis transformerstationen skulle etableres eller udvides på en anden lokalitet. Projektet afstedkommer derfor ikke et merforbrug i forhold til referencescenariet.	Anlægsfase Skal indgå	
	Driftsfase Driften af anlægget kræver ikke en større mængde vand, ressourcer eller energi.	Driftsfase Drift af en højspændingsstation omfatter ikke nævneværdigt ressourceforbrug. Der	Driftsfase Skal ikke indgå	

		vil være tale om strøm og vand til driftsbygninger samt materialer til løbende vedligeholdelse.		
Affald	Anlægsfase Der vil ikke være væsentlig affaldsfrembringelse i anlægsfasen.	Anlægsfase Det forventes ikke, at projektet afstedkommer væsentlige mængder jordoverskud, der vil skulle bortskaffes som affald. Bortskaffelse af andet byggeaffald skal ske i overensstemmelse med Aabenraa Kommunes gældende regler for erhvervsaffald. Affaldsfrembringelsen har ikke et omfang, der forventes at generere problemer for bortskaffelse til eksisterende godkendte modtageanlæg. Der er endvidere ikke behov for at bortskaffe særligt farligt affald. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre en væsentlig miljøpåvirkning fra affald i anlægsfasen.	Anlægsfase Skal ikke indgå	
	Driftsfase Der vil ikke være væsentlig affaldsfrembringelse i driftsfasen.	Driftsfase Der planlægges ikke for anlæg eller aktiviteter med særlig produktion af affald. Driftsfasen genererer mindre mængder affald fra vedligehold og sanitet.	Driftsfase Skal ikke indgå	

		<p>Affald bliver kildesorteret og håndteret i henhold til Aabenraa Kommunes regulativer for erhvervsaffald. Det vurderes, at affaldsmængderne ikke kræver udbygning af den eksisterende kapacitet for affaldshåndtering eller at affaldsfraktionerne indeholder særligt farligt affald.</p> <p>Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre en væsentlig miljøpåvirkning fra affald i driftsfasen.</p>		
Landskab og visuelle forhold	Anlægsfase Der kan være en visuel påvirkning på omgivelserne i forbindelse med anlægsarbejdet.	Anlægsfase Påvirkningen vurderes at være lille, da anlægsarbejdet sker inden for en afgrænset og midlertidig tidsperiode, og i et landskab der i forvejen er præget af tekniske anlæg og igangværende anlægsprojekter.	Anlægsfase Skal ikke indgå	
	Driftsfase Med projektet planlægges der et åbent transformeranlæg med et teknisk præg i det åbne land over et område på 135 ha.	Driftsfase Projektområdet er placeret i et område uden landskabsudpegninger og uden væsentlige landskabelige interesser. Planområdet er i dag allerede præget af eksisterende tekniske anlæg. Den planlagte højspændings station har dog en karakter og et geografisk omfang,	Driftsfase Skal indgå	Driftsfase Der udarbejdes en landskabsanalyse efter landskabskarakterkortlægningsmetoden på baggrund eksisterende viden om lokale forhold. Som en del af landskabsanalysen udarbejdes visualiseringer til brug for vurderingen

		<p>der nødvendiggør en vurdering af den forventede synlighed. Derfor bør der udarbejdes visualiseringer fra punkter i landskabet, hvor synligheden kunne være relevant.</p> <p>Den kumulative effekt på landskab og visuelle forhold bør også vurderes i relevant omfang i forhold til både eksisterende anlæg og godkendte projekter i nærområdet.</p>		af den landskabelige, herunder visuelle påvirkning. Visualiseringspunkter udpeges gennem en synlighedsanalyse.
Kulturarv og arkæologi	<p>Anlægsfase Potentiel opgravning af fortidsminder.</p>	<p>Anlægsfase Der findes ingen fredede eller bevaringsværdige bygninger inden for projektområdet. Området ligger endvidere uden for udpegninger med kulturmiljøinteresser, kirkeindsigtsområder, fredede fortidsminder og beskyttede diger. Hvis der stødes på fortidsminder i forbindelse med anlægsarbejdet, vil arbejdet blive standset efter museumslovens regler, og museet kontaktes.</p>	<p>Anlægsfase Skal ikke indgå</p>	
	<p>Driftsfase Driftsfasen påvirker hverken kulturarv eller arkæologi</p>	<p>Driftsfase Højspændingsstationen vil i driftsfasen ikke påvirke indsyn til eller oplevelse af kulturarvmiljøer.</p>	<p>Driftsfase Skal ikke indgå</p>	